

Genomförandeplan för Dalarna - 2010

Implementering av Nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevården

Bakgrund

Region Dalarna och Landstinget Dalarna har tecknat överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) avseende implementering av nationella riktlinjer för åren 2008 och 2009 och avser att delta och arbeta med fortsatt utvecklingsarbete i länet tillsammans med SKL även under år 2010.

Ett gemensamt styrdokument för landsting och kommuner med utgångspunkt i de nationella riktlinjerna arbetades fram i länet hösten 2007: *Gemensamma regionala riktlinjer för missbruks- och beroendevården i Dalarna*. De regionala riktlinjerna antogs genom politiska beslut i landsting och kommunala nämnder under våren 2008.

Dalarna består av 15 kommuner och 5 närsjukvårdsområden samt har en länsövergripande beroendeenhet, avdelning 65, på lasarettet i Falun. Av länets 15 kommuner har fem utsetts som skall prioriteras i utvecklingsarbetet utifrån länets samarbete med SKL: Borlänge, Falun, Gagnef, Ludvika och Smedjebacken.

Överenskommelse mellan SKL, Landstinget Dalarna och Region Dalarna

Ett fortsatt utvecklingsarbete tillsammans med SKL kompletterar två pågående och länsövergripande projekt:

1. Implementeringsprogram för missbruks- och beroendevården i Dalarna.

Projektet drivs genom Socialtjänstens utvecklingscentrum vid Högskolan Dalarna. Projektid: 2008-04-01 – 2010-12-31. Projektets verksamhet riktar sig mot fem aktivitetsområden: Lokala studiegrupper, processtöd i utveckling av samordnade insatser, kompetensutvecklingsinsatser, kunskapsproduktion samt en avslutande länskonferens.

2. ASI

Huvudaktiviteterna är utbildnings- implementerings- och metodstöd inom ASI och ADAD för länets kommuner. ASI arbetet drevs initialt som ett projekt, av Dalarnas Forskningsråd som är länets FoU-verksamhet, men som sedan oktober 2009 ingår som en del av DFR:s ordinarie verksamhet tillsammans med ADAD. Ett länsövergripande ASI-nätverk har skapats.

Övergripande mål för utvecklingsarbetet

Det långsiktiga målet för länets utvecklingsarbete är att den missbruks- och beroendevård som kommunerna tillsammans med landstinget erbjuder i Dalarna utformas utifrån befintlig kunskap om evidensbaserade metoder och beprövade arbetssätt i enlighet med Socialstyrelsens riktlinjer så att klienter/patienter får insatser av god kvalitet.

Utvecklingsarbetet skall ta tillvara och utveckla den kompetens som finns i länet för att främja en långsiktig struktur för kunskapsförsörjning.

Mål

Mål för samtliga kommuner tillsammans med landstinget är att:

- Det finns lokalt utvecklade vårdkedjor så att nödvändiga behandlings- och rehabiliteringsinsatser kan erbjudas.
- Personalen har kompetens att utföra sina arbetsuppgifter i enlighet med de nationella riktlinjerna.
- Ansvarsfördelningen mellan berörda myndigheter som socialtjänst, primärvård, beroendevård och psykiatri samt kriminalvård är tydliggjord.

Delmål för länet och de prioriterade kommunerna 2010:

- Ansvarsfördelningen mellan berörda myndigheter är tydliggjord och dokumenterat vid revidering av gemensamma riktlinjerna.
- Ansvarsfördelning är tydliggjord och dokumenterad med länets beroendeenhet avdelning 65 vid revidering av gemensamma riktlinjerna.
- Strategi för långsiktig kompetens- och kunskapsutveckling finns utformad i samarbete mellan kommunernas och landstingets utvecklingsenheter och högskolan.
- Utveckling och implementering av systematisk dokumentation och system för uppföljning är utformat och testat, arbete med länsgemensam tillämpning är påbörjat.
- På lokal nivå finns i samtliga kommuner en fastställd organisation och rutiner finns upprättade för samordnad verksamhet med personal från soci-

altjänst, primärvård och psykiatri som har ett gemensamt ansvar att planera och erbjuda vård och behandling för patienter/ klienter.

- För det lokala arbetet i *samtliga* kommuner finns lokala styrgrupper som leder och stödjer det lokala samarbetet med klienter/ patienter med missbruk el beroende och samtidigt psykiatrisk och/eller somatisk sjukdom.
- Ett brukarråd finns för samverkan med länsstyrgruppen. Forum för brukarinflytande på olika nivåer i länet är klarlagt. Samverkan mellan brukar- och intresseorganisationer utvecklas.
- Beslut finns om en permanentning av länsstyrgruppen.
- Hälsovalets krav på primärvårdsaktörers medverkan i det lokala samarbetet är uppmärksammat.
- Länets gemensamma riktlinjer är reviderade. Involvering av övrig hälso- och sjukvård och socialtjänst påbörjad.

Centrala aktiviteter under 2010:

Projekt- och processledare tillsätts.

En projektledare tillsätts på 80 procent gemensamt av styrgrupp och Dalarnas Högskola för det regionala projektet. Projektledaren ska också vara samordnande och som processledare stödja kommunerna i deras lokala utvecklingsarbete.

Utbildning av utbildare för ADAD, MI, återfallsprevention och HAP (haschprogrammet).

Vid utgången av 2010 ska personal inom landsting och socialtjänst ha god kännedom om varandras olika diagnosinstrument och mätmetoder.

Under 2010 ska utbildare finnas inom länet i ovanstående metoder och utbildning av personal påbörjats.

Delta i av SKL anordnade utbildningar och uppföljningsdagar.

Färdigställa förslag till gemensam uppföljningsmodell, genomföra pilotprövning, samt därefter besluta om fortsatt tillämpning. Utifrån denna uppföljningsmodell och den nationella utvärderingen ta ställning till fortsatt arbete med metod för utvärdering av effekter för målgruppen.

Centrala aktiviteter 2010 som främjar långsiktig hållbarhet efter projekttidens slut:

Bygga en grund för långsiktig struktur för metodstöd och utbildning i länet. Uppdatera utbildningsbehovet inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Rekrytering av utbildare/metodstödjare och bildande av nätverk i länet

för långsiktig kunskapsutveckling och metodstöd. Vidareutveckla samarbetet med Socialtjänstens utvecklingscentrum på Högskolan Dalarna för lokala och länsgemensamma utbildningsverksamheter för kompetensutveckling inom kommun och landsting.

Genomföra den **nationella baskursen** och utveckla delar av innehållet inom Högskolans reguljära utbildningsprogram efter ökning med SKL.

Revidera de **länsgemensamma riktlinjerna**.

Utarbeta länsövergripande riktlinjer för samordnade **individuella vårdplaner**.

Stödja chefer och lokala processledare i utvecklingen av det lokala arbetet samt skapa forum för framtida erfarenhetsutbyten och informations- och kunskapsöverföring kommuner emellan och mellan kommuner och länsstyrgrupp.

Kommunerna upprättar lokala genomförandeplaner och **organiserar samverkanstrukturer för långsiktig hållbarhet**. Samverkan ska formaliseras.

Lokalpolitiker och landstingspolitiker informeras kontinuerligt om utvecklingsarbetet länsövergripande och lokalt samt bjuds in till konferensdagar.

Hemsidan utökas med en tredje nivå, en arbetsyta för ökat informationsutbyte och kommunikation mellan chefer i de lokala styrgrupperna, lokala processledare och länsstyrgrupp.

Förväntat resultat 2010:

Hög grad av måluppnåelse för samtliga kommuner och landsting (sid 2-3)

Budget 2010.

Länsstyrgrupp, nyckelpersoner	50 000
Projektledare, processledare	620 000
Utbildning, metodstöd, resor m.m.	68 000
Brukarsamverkan	40 000
Information - hemsida	30 000
Uppföljning	80 000
Regionala möten, avsl konferens	55 000
Baskurs	622 000
Summa	1 565 000

Bilaga

Genomförandeplan med budget för 2010, bilaga 1

Genomförandeplan och budget år 2010 Dalarna

Område	Insats	Hur	När	Ansvar	Kostnad
Utveckling av missbruks-beroendevården i länet	Styrgruppsaktiviteter, resor, lokaler, planeringsdagar, nyckelpersonsdagar mm	Löpande arbete	2010	Länsstyrgrupp	38 000
Informations-samordning	IT stöd genom Webbportal på landstingets hemsida. Utveckling av en tredje kommunikationsyta i Webbportalen	Webbmaster anlitas	2010	Länsstyrgruppen	30 000
Stöd i implementering/metodstöd/processstöd	Projekt- processledare	Regleras genom avtal	2010	Länsstyrgruppen gemensamt med Högskolan Dalarna	620 000
Kompetensutveckling inom missbruks- beroende	Genomförande av nationell baskurs	Arbetsgrupp i samarbete med länsstyrgruppen Projektledare webbansvarig	2 x 4 dgr under 2010 med videoöverföring, adm mm och utan kostnad för deltagarna. Ej lunch Budget för 600 deltagare	Länsstyrgruppen	622 000
Brukarinflytande	Rutiner för samverkan	Brukarråd regionalt	Mars 2010	Länsstyrgruppen	40 000
Ansvarsfördelning med länets beroendeenhet	Skriftligt avtal/samverkans ök	Arbetsgrupp i samarbete med länsstyrgrupp	Mars 2010	Länsstyrgruppen Landstingets beroendeenhet	12 000
Ansvarsfördelningen mellan berörda myndigheter	Skriftligt avtal/samverkans /ök för lokal arbetsordning	Arbetsgrupp i samarbete med länsstyrgrupp	Juni 2010	Lokala styrgrupper med återkoppling till länsstyrgruppen	
Utbildning/metodstöd	Utbildning av utbildare: Audit-Dudit MI Återfallsprevention HAP På lokal nivå ska kompetensförsörjningen inom socialtjänst och landsting vara genomförd	Nyckelpersoner deltar vid SKLs utbildningsdagar. Utbildningsstillfällen samt fortlöppande metodstöd och implementering över tid genom nätverk.	Under 2010	Länsstyrgruppen Lokala styrgrupper Dalarnas Forskningsråd Högskolan dalarna Lokala styrgrupper	68 000

<i>Utvärdering</i>	<i>Utveckling av system för uppföljningsmodell och genomförande av pilottest samt utkast till modell för utvärdering av resultat för brukaren.</i>	<i>Genom avtal med Dalarnas Forskningsråd</i>	<i>Juni 2010 Dec 2010</i>	<i>Dalarnas Forskningsråd i samarbete med Länsstyrgruppen</i>	80 000
<i>Politikermedverkan</i>	<i>Information Avrapportering Delta i konferenser</i>	<i>Behöriga nämnder och styrelser inom kommun och landsting Lokala samverkansforum</i>	2010	<i>Länsstyrgruppen lokala styrgrupperna</i>	10 000
<i>Stödja och främja de lokala utvecklingsarbetet i kommunerna</i>	<i>Processstöd till de lokala styrgrupperna och lokala processledare Nätverk för metodstöd</i>	<i>Projekt- processledare Dalarnas Forskningsråd Högskolan</i>	2010	<i>Länsstyrgrupp Lokala styrgrupper</i>	
<i>Gemensamma riktlinjerna inkl beslut om en permanent samarbetsorganisation</i>	<i>Revidering/uppdatering</i>	<i>Länsstyrgruppen utser arbetsgrupp</i>	<i>Hösten 2010</i>	<i>Länsstyrgruppen</i>	
<i>Stöd för långsiktig hållbarhet</i>	<i>Regionala möten och avslutande konferens.</i>	<i>Enligt planering</i>	<i>Hösten 2010</i>	<i>Länsstyrgruppen</i>	45 000
<i>Samordnade individuella vårdplaner</i>	<i>Utarbeta förslag till länsövergripande riktlinjer och modell för samordnad individuell vpl</i>	<i>Processledarnätverket</i>	<i>Hösten 2010</i>	<i>Länsstyrgruppen Lokala styrgrupper</i>	
<i>Stöd för långsiktigt i de lokala utvecklingsarbetet efter 2010</i>	Främja långsiktig hållbarhet:: <i>-Utveckla delar av nationella baskursen inom Högskolans reguljära utbildningsprogram. -Bilda nätverk och skapa mötesplatser för erfarenhetsutbyte och kunskapsöverföring. -Skapa forum för information och arenor för möten med lokala politiker och landstingspolitiker.</i>	<i>Löpande under året</i>	<i>Hösten 2010</i>	<i>Länsstyrgruppen Lokala styrgrupper</i>	

				<i>Summa</i>	1 565 000
--	--	--	--	--------------	-----------

Bilaga 2.

Förväntat resultat vid utgången av 2010 utifrån delmål och aktiviteter. Dalarna.

Insats	Ansvar	Resultat 2010
1. Genomförandeplan Ska ange hur delmålen och aktiviteterna uppnås och genomförs	Länsstyrgrupp	Genomförandeplanen har följts.
2. Ansvarfördelning mellan berörda myndigheter	Länsstyrgrupp lokala styrgrupper	Klart
3. Ansvarfördelningen med länets beroendeenhet	Länsstyrgrupp	Klart
4. Utbildning av utbildare i metoder På lokal nivå ska kompetensförsörjningen inom socialtjänst och landsting vara genomförd	Länsstyrgrupp, Högskolan Dalarna, Dalarnas Forskningsråd Lokala styrgrupper	Behovet tillgodosett 2010. 40% av personalen har genomgått utbildningar enligt lokala styrgruppers behovsinventering
5. Utveckling av systematisk dokumentation och system för uppföljning	Länsstyrgruppen initierar	Finns
6. Utveckling av samordnad verksamhet där socialtjänst, primärvård, och psykiatri ingår	Lokala styrgrupper	Etablerad verksamhet i de 5 kommunerna. Organiserad samverkan ska vara etablerad i övriga 10 kommuner
7. Samverkanspolicy, rutinplaner	Lokala styrgrupper	Finns
8. Brukarorganisationer görs delaktiga Information → Samverkan ⇒	Länsstyrgruppen Lokala styrgrupper	Genomfört, rutiner finns

<p>9. Information och kunskaps-spridning</p>	<p>Länsstyrgrupp, Högskolan Dalarna, Dalarnas Forskningsråd, Nyckelpersoner m.fl.</p>	<p>Önskvärd nivå : - inga klagomål på brist på information - lättillgänglighet - forum för informationsutbyte</p>
<p>10. Nödvändiga organisations- och samverksams-strukturer för långsiktig hållbarhet har bildats lokalt och i länet</p>	<p>Länsstyrgrupp Lokala styrgrupper</p>	<p>Klart</p>